

Staging a play: Antigona

Avtorski projekt *Staging a play: Antigona* koreografa in izvajalca Matije Ferlina je nadaljevanje večletne uprizoritvene raziskave izvajalskih praks preko dveh različnih avtorskih pristopov: solistične predstave, s katero se je ukvarjal v konceptualni seriji *Sad Sam*, in koncepta razširjenih koreografskih uprizoritev v projektih pod skupnim naslovom *Staging a play*.

V okviru razširjene koreografske uprizoritve se Ferlin s koreografskimi orodji loteva branja in dekonstrukcije izbrane dramske predloge. Naj gre za eksistencialistično dramo spomina *Steklena menažerija* Tennesseeja Williamsa (2015) ali za klasično kritiko zelotstva v Molièerejevem *Tartuffu* (2017), avtor k delu pristopi, kot bi šlo za koreografsko partituro, razstavi besedilni okvir in jezikovni znak, ukine govor in afirmira nezapisano, izvedbo gradi z novo obliko gledališkega »upovedovanja«. V obeh omenjenih projektih je mesto govora prevzel gib in dramo popeljal skozi vse njene strukturne, vsebinske in semantične ravni z razbiranjem nove logike reprezentacije, ki je vpisana v predlogo.

Z izbiro *Antigone* za svoje izhodišče se je Ferlin odločil za še radikalnejši in kompleksnejši pristop k zamisli razširjene koreografske uprizoritve, pri čemer dramske like in njihove funkcije reducira na telo enega samega izvajalca in en glas, ohrani pa dramsko pripoved in logiko dramskih situacij. Do zdaj ukinjeni element govora v primeru *Antigone* postane poglavitno koreografsko orodje, element, ki se suvereno pogaja s telesom in gibom, skupaj s katerima vzpostavlja celovito podobo prizorov. Govor, čeprav tokrat prevladuje, ostaja neviden. Prisoten je samo v svoji manifestaciji, kot ozvočeni glas, ki ga lahko slišimo, medtem ko aparat njegovega udejanjanja, tisto, kar ga proizvaja, usta, ostajajo skrita pred očmi občinstva. Govor tako doseže popolno uprizoritveno avtonomijo, osvobojen je od telesa, ki ga izgovarja, in od giba, ki ga spremlja.

S prevzemom funkcij in replik vseh protagonistov ter odnosov, ki jih omenjeni ustvarjajo, Ferlin izpostavi svoj izvedbeni korpus – gib in govor – nizu situacij, ki lovijo ravnotežje na robu izvedbene logike, ob nenehnem rušenju in obnavljanju relacij med izvedbenimi elementi.

Ferlin ustvari ritualni prostor iskanja vsemogočnega, polivalentnega telesa izvajalca, ki se sočasno gradi in ruši, vzpostavlja in briše, deli in povzema, z odkritim tveganjem vstopa v dekonstrukcijo konvencij drame, dramske pripovedi, izvedbe in gledališkega dejanja, kot tudi lastnega izvajalskega habitusa.

Telo, ki se vzpostavlja na prizorišču, je hkrati nosilec enega in edinega znaka, tistega, ki v sebi povzema glavno protagonistko, Antigono, obenem pa tudi vseh drugih znakov in funkcij, ki prehajajo skozi dramo in tako tudi skozenj. Telo hkrati nosi tako koreografa in izvajalca, samodržca in upornico, preroka in glasnika, kot tudi vse tragične usode, nastale kot posledica hubrisa, objestnosti, ki lahko človeka spodbudi k oholosti in ga pripelje do propada.

Telo, ki z izvajanjem nalog neprestano raste, postane presečišče dramskih silnic, mesto srečevanj antagonistov in protagonistov, točka heterogenega pomnoževanja funkcij in objekt nenehnega spreminjanja. Z vsako novo repliko se vzpostavi novo telo, z novim telesom pa tudi novi odnosi med elementi celote. Telo nenehne spremembe nase prevzame celoten pripovedni okvir, vse tisto, kar ga opisuje in hkrati spreminja v trpeče telo sistema, a obenem tudi v telo odpora. Z vztrajanjem pri skrajnostih, ki jih ustvarjajo robni izrazi, kot so začetek in konec, pozornost in nepazljivost, življenje in smrt, aktivna in pasivna vloga, Ferlin vstopa v formalno radikalni, koreografsko slojevit in emocionalno izčrpavajoč dialog z zgodovinsko-teoretičnim žanrom grške tragedije in Antigono kot simbolnim središčem moči in odpora po navdihu leta 1968, uperjenega proti kakršnemu koli represivnemu in izkoriščevalskemu sistemu oblasti.

Goran Ferčec

Svetvinčenat, junij 2018